

ÓRAVÁZLAT - 2. OSZTÁLY
Móra Ferenc: A cinege cipője

IDŐKERET: 45 perc	
Óratípus	szövegfeldolgozó óra
Fejlesztési fókusz	<ul style="list-style-type: none"> - Narratív történetek értő hallgatása, felidézése. - Érzékszervi képek alkotása a megértés érdekében. - Explicit információk, állítások megértése, értelmezése, értékelése. - Egyszerű következtetések levonása.
Domináns didaktikai feladat	<ul style="list-style-type: none"> - Az irodalmi szöveg értő olvasására és a történet átélésére való ráhangolás. - Tantárgyi kapcsolat környezetismeret tárggyal: őszi jelenségek a természetben; az évszakok változásának hatása a környező természetre (falevelek színe, hullásuk, madarak költözése). - Motiválás új ismeret feldolgozására a BOOKR Suli mobilalkalmazásban elérhető szöveggel. - A következő tanórán, az új ismeret feldolgozásával, szövegproduktív tevékenysége előkészítése (a téma dramatizálása, ismert őszi tematikájú versek, dalok gyűjtése).
Képességfejlesztési célok	<ul style="list-style-type: none"> - Ráhangolás, motiváció a „jósolás” technikával, az előzetes feltevések megfogalmazása során. - A BOOKR Suli alkalmazáshoz kapcsolódó (médiium)élmények megfogalmazása feladathelyzetben. - A szövegértő olvasási készség fejlesztése gondolkodási műveleti készség fejlesztésével – a szöveg részenkénti feldolgozásával, összefüggések keresésével. - A szövegértési készség fejlesztése a fogalmi tartalom megbeszélésével csoportos és frontális munkaformákban. - A szövegértő olvasás bizonyítása csoportmunkában verssorok sorba rendezésével, összefüggések keresésével. - A figyelem gondolkodási és tanulási képesség fejlesztése a BOOKR Suli alkalmazás használatával.

AZ ÓRA MENETE (TEVÉKENYSÉGEK ÉS INSTRUKCIÓK)	MÓDSZER	CÉLOK	MUNKAFORMA	ESZKÖZÖK
I. TARTALMI ELŐKÉSZÍTÉS, RÁHANGOLÁS				
<p>1. „Tapintsd ki a tárgyaimat!” – érzékfejlesztő, fogalomalkotást mozgósító feladathelyzet</p> <p>A csoportmunka során a gyerekek egyenként különféle tárgyakat tapintanak ki. Egymás után a tanító fülébe súgják a megoldást, majd a társaik számára jellemzik a kitapintott tárgyat, akiknek ki kell találniuk, mi lehet a társ kezében. A tárgyakat a gyerekek által vélhetően ismert mesterségekkel állítják elő.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rész-egész viszonyok megkülönböztetés e - taktilis érzékelés, érzék-szervi képek alkotása > fogalomalkotás > szóvá-lasztás - együttműködési kész-ség - természetes kíváncsi-ság felkeltése 	<p>fejlődik a rész-egész viszonyok megkülön-böztetésének készsége (analizáló – szintetizáló gondolkodási képesség)</p>	<p>csoportmunka 4 fős csoportokban</p>	<p>zsákokba rejtett tárgyak, asztalonként egy zsák, benne a csoportban részt vevő gyerekek létszámának megfelelően 4 különféle tárgy</p>
<p>Minden csoportból egy gyermek a mágnes táblán látható képek közül kiválasztja azt, amit tapintás és fogalommagyarázat során kitaláltak. A tanító szókétyákat helyez fel a mágnes táblára. A kártyákon mesterségnevek olvashatók.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A szókétyákat egyenként olvastatja el a gyerekekkel. 2. A szókétyákat együtt is végig olvassák. 	<p>vizuális tájékozódás</p>	<ul style="list-style-type: none"> - biztonságos szóolvasás - olvasástechnika fejlesztése 	<p>frontális</p>	<p>képek, szókétyák</p>
<p>2. Mi maradt ki?</p> <p>A lábbelik készítőjének a mesterségneve régies alakban – varga – kerül fel a táblára. Melyik tárgyhöz nem tudunk eddig mesterségnevet kapcsolni? Hogy nevezik közismert szóval azt, aki cipőket készít? Ezt régen így mondták: varga.</p>	<p>tanári közlés</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nyelvi leleményesség, nyelvi asszociációs készség fejlesztése - szókincs bővítés 	<p>frontális</p>	

AZ ÓRA MENETE (TEVÉKENYSÉGEK ÉS INSTRUKCIÓK)	MÓDSZER	CÉLOK	MUNKAFORMA	ESZKÖZÖK
<p>3. Fantázia-játék</p> <p>Hanganyagot játszik le a tanító. Az akusztikus kontextusból jól felismerhetőek madárhangok is. Többek között azoknak a madaraknak a hangja is, amelyek a Móra-versben megjelennek.</p> <p>Tanítói utasítás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hunyjátok be a szemeteket és figyeljete arra, amit hallani fogtok. Figyeljétek meg, mi mindennek halljátok a hangját, mire ismertek rá! - Most próbáljuk meg azonosítani mindazt, amit hallottunk. Mondjátok a nevét annak, aminek a hangját hallottátok és válasszátok ki a képét a táblán látható ábrák közül. 	tanári közlés	<ul style="list-style-type: none"> - nyelvi asszociációs érzék fejlesztése -fogalomalkotási képesség erősítés hallási élmény alapján - hallási diszkriminációs képesség és az öszszpontosítási képesség fejlesztése 	frontális	
<ul style="list-style-type: none"> - Beszélgetés arról, kinek melyik hang a legrokonszenvesebb, és miért. - Okostábla segítségével Magyarországon is élőhellyel rendelkező madarak képének bemutatása, hangjuk lejátszása. 	beszélgetés (A képeket és a madarak nevét tartalmazó kártyákat a táblán hagyja a tanító.)	A belsőképteremtés dinamikusává válik, az aktivitás fokozódik, élményalapúvá válik a gyerekek órai munkája.	frontális	(okos)tábla
<p>4. Hangerő-játék hangerőváltással</p> <p>Csoportonként a feladat az, hogy a gyerekek hangutánzással jelelnék meg a tanító által rájuk osztott madár hangját. Felkészülési időt kapnak.</p> <p>A tanító a kezével jelzi a hangerő fokozását és csökkentését. A játék során a csoportok követik/hallgatják egymás munkáját.</p>	csoportmunka	Átélt tudati működés mozgósítása érzékszervi úton, valamint a figyelem mélyítése az imitáció során	frontális	

AZ ÓRA MENETE (TEVÉKENYSÉGEK ÉS INSTRUKCIÓK)	MÓDSZER	CÉLOK	MUNKAFORMA	ESZKÖZÖK
<p>5 .Beszélgetés</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beszélgetés az aktuális évszak (ősz) és a madarak szokásairól, a vándorlásról. - A legfontosabb szempont a vándorlás okainak megbeszélése. - A repülési technikák számbavétele (ékalak, vonal, csoportos). - Mely madarak vándorolnak el a tél előtt más országokba, földrészekre? - Mely madarak maradnak télen itthon, Magyarországon? 	<p>beszélgetés</p>	<ul style="list-style-type: none"> - a versvilághoz legközelebb álló, valósággal kapcsolatos élmények, ismeretek felidézésével az aktivitás és a figyelem elmélyítése - a vándormadár-jelenség részletgazdag megismerése a reflektív tanulási környezet biztosításával 	<p>frontális</p>	
<p>Madarak vándorútját bemutató térképek kiosztása – csoportonként</p> <p>Feladat: Melyik madár tesz meg a térképen látható madarak közül hosszabb utat?</p>		<p>mérték, nagyság, távolság megfigyelése, megbecslése</p>	<p>csoportmunka</p>	

AZ ÓRA MENETE (TEVÉKENYSÉGEK ÉS INSTRUKCIÓK)	MÓDSZER	CÉLOK	MUNKAFORMA	ESZKÖZÖK
II. Ismerkedés a szöveggel				
<p>1.Jóslás</p> <p>- A tanító elmondja a gyerekeknek azt, hogy az órán új verssel ismerkednek meg, közli a vers szerzőjét és a címét. - Csoportonként kioszt egy nagy csomagolópapírt, amelyen körbe írva olvasható a vers címe.</p> <p>Feladat: a körhöz vezető vonalakhoz írják oda mindazt, ami a címről az eszükbe jut.</p> <p>- A csoportmunka megbeszélése; a csomagolópapírok jól látható helyen maradnak az óra végéig.</p>	tanári közlés	<ul style="list-style-type: none"> - kooperációs érzék fejlesztése - asszociációs érzék fejlesztése - anticipációs műveleti készség fejlesztése - szövegértő készség fejlesztésének előkészítése azáltal, hogy a gyermek a meglévő és az új ismeretei között az olvasás során kapcsolatot létesít 	csoportmunka	
<p>2. Részenkénti szövegfeldolgozás</p> <p>Minden tanulói csoport kap egy szövegrészletet: 1. csop.: 1-2. vsz.; 2. csop. : 3.vsz.; 3. csop. : 4-5. vsz.; 4. csop. : 6.vsz.; 5. csop. : 7-8. vsz.</p> <p>Feladat: A legjobb olvasó halkán olvassa fel minden csoportban a szövegrészletet, majd beszéljétek meg, mit tudtatok meg a szöveg alapján a cinegéről!</p> <p>A kiosztott szövegrészek felolvasása és a csoport elképzeléseinek a megbeszélése; első gondolatok megfogalmazása a szövegrész alapján.</p> <p>Feladat: Találják meg a csoporttagok a versszakok helyes sorrendjét. A szövegrészleteket egymás alá helyezték fel a mágnestáblára!</p>	<p>tanítói közlés</p> <p>tanulói munka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - hallási figyelem fejlesztése - a beszédértés fejlődik - a belső képteremtő készség fejlődik - a kooperációs készség fejlődik - az összefüggéskezelő - készség fejlődik 	<p>csoportmunka</p> <p>frontális</p>	

AZ ÓRA MENETE (TEVÉKENYSÉGEK ÉS INSTRUKCIÓK)	MÓDSZER	CÉLOK	MUNKAFORMA	ESZKÖZÖK
III. Globális szövegfeldolgozás				
<p>1.Vers bemutatása</p> <p>A feladat elvégzése után a tanító bemutatja a verset.</p>	tanítói bemutatás	<ul style="list-style-type: none"> - szövegértési készség fejlesztése - hallási figyelem fejlesztése - fantázia mozgósítása 	frontális	
<p>2. Első gondolatok megfogalmazása a teljes szöveg meghallgatása után</p> <p>Segítő kérdések:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Melyik helyzetre emlékeztek vissza szívesen? - Milyenek képzelitek a cipőkészítő vargát? - Fogalmazzátok meg, miben tért el a jóslásotok a hallott verstől? <p>Tanári közlés: Színes kendőkkel teli zacskókat osztottam ki a csoportoknak. Mindenki válasszon ki belőle olyan színű kendőt, amelyen színt a vers felidézett benne. Aki tud, válaszolhat arra kérdésre is, hogy miért azt a színt választotta.</p>	kérdés-felelet	<ul style="list-style-type: none"> - asszociációs érzékek mozgósítása - szinesztéziásérzék mozgósítása - belső képalkotás mozgósítása 	frontális	
<p>3. Szövegértés felmérése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Melyik évszakban játszódik a történet? - Miért bánatos a cinege? Keressétek meg azt a szövegrészt, ahonnan ezt megtudhatjuk. Olvassátok fel! - Kihez fordul segítségért? - Miért nem segít neki a varga? Olvassátok fel a szövegrészt, amiből ezt megtudjuk! - Soroljátok fel, milyen madaraknak varr cipőt a varga 	tanári kérdések	<ul style="list-style-type: none"> - szövegértési részképességek fejlesztése: összefüggéskezelési készség - rövidtávú emlékezet 	frontális	

AZ ÓRA MENETE (TEVÉKENYSÉGEK ÉS INSTRUKCIÓK)	MÓDSZER	CÉLOK	MUNKAFORMA	ESZKÖZÖK
<p>4. Belső képalkotás felmérése</p> <p>Kíváncsi vagyok, milyennek képzelitek el a hosszú útra induló madarakat, és hogy milyennek képzelitek el ti magatok a vargát.</p> <p>Hunyjátok be a szemeket újra, hallgassátok meg a verset, kövessétek képzeletben, képzeljétek el ezt a világot! Aztán válasszatok ki egy madarat és egy-két szóval találóan jellemezzétek, írjátok le!</p>	kérdés-felelet	<ul style="list-style-type: none"> - az esztétikai érzékek közül az inspirációs érzék fejlesztése - a színesztéziára való hajlam mozgósítása 		
<p>5. A belső reprezentáció és a BOOKR Suli alkalmazás képi világa</p> <p>A tanító a felolvasó funkciót kikapcsolva újra felolvassa a szöveget.</p> <p>Feladat/kérdés: Az alkalmazásban az illusztrátor is elképzelte a történetünk szereplőit.</p> <p>Fogalmazzátok meg, melyik figura tetszik számotokra az ábrázoltak közül a legjobban? Melyiket fogadnátok be a házatokba rövid időre? Miért? Miben térnek el a figurák az általatok elképzelttől?</p>	kérdés-felelet	A grafikus kép (picture) segíti a belső kép (image) megteremtését, részletgazdagabb kidolgozását.		

AZ ÓRA MENETE (TEVÉKENYSÉGEK ÉS INSTRUKCIÓK)	MÓDSZER	CÉLOK	MUNKAFORMA	ESZKÖZÖK
<p>6. Versforma hatás eszközeinek (rím-ritmus) vizsgálata</p> <p>Talán néhányan közületek már el is tudnák mondani a szöveget vagy annak egy részét.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az asztalotokon található versszövegeken karikázzátok be azokat a versszakokat, amelyek hangzásában, a sorvégeken, hasonlóságot vagy azonosságot hallotok. (A legjobban olvasó gyermek olvassa fel a szöveget a többieknek.) - Ellenőrzés: hol találtatok azonos módon hangzó sorokat? Mi volt a hangzásukban a hasonlóság? - Szintetizálás: a rím definíciója, rövid tömör meghatározása. - Ezt a verset könnyű megtanulni a fülbemászó rímelő sorok hangzása miatt. Könnyű a szöveget mondogatni a ritmusa miatt is. Vajon mi ennek az oka? Számoljuk meg a verssorokat alkotó szótagokat! Hány szótagból állnak a sorok? 	<p>Kérdés – felelet: melynek során a tanító ebben az óraszakaszban törekszik arra, hogy a kevésbé jól olvasó gyerekeket is bekapcsolja az órai munkába, hiszen a szöveg már többször is elhangzott az óra folyamán, a ritmusos forma pedig segít a szótagok összeszámlálásában.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - az esztétikai érzékek közül a hangzás- és a dallamérzék mozgósítása, fejlesztése - ritmuskészség fejlődik, mely a sikeres szóolvasás elengedhetetlen feltétele 	<p>csoportos</p> <p>frontális</p>	
IV. Értékelés				